

Mechanismes achter groeidwang

Rob Gort

Er zijn een paar mechanismes achter de groeidwang die ik tot nog toe weinig aandacht vind krijgen in de hele discussie en die onderliggend (ook in mijn ervaring) toch een flinke rol spelen:

- 1) de rol van de vakbonden: de jaarlijkse loonstijgingseisen maken economische groei noodzakelijk (mijns inziens niet meer van deze tijd, het wordt tijd dat de vakbonden hierop worden aangesproken vanuit de milieubeweging, derdewereldbeweging en de rijksoverheid)
- 2) de rol van een globaliserende economie en toenemende macht van multinationals: interessant zou zijn om te weten welk deel van de consumptieve bestedingen wordt uitgegeven aan producten en diensten van beursgenoteerde bedrijven, oftewel van bedrijven die dankzij het beursklimaat "gedwongen" zijn een jaarlijkse groei door te maken die zelfs meer dan gemiddeld is). Mijn stelling / verwachting is, dat het aandeel van deze producten en diensten stelselmatig toeneemt, en dat er steeds minder producten en diensten worden geleverd vanuit kleine ondernemingen, familiebedrijven e.d. De toenemende rol van deze bedrijven impliceert automatisch ook een sterkere focus op groei. Het omgekeerde is ook waar: uitgaan van nulgroei betekent een economie die meer gebaseerd zal moeten zijn op bedrijven die niet gefinancierd zijn met risico-kapitaal dat op hoge rendementen is belust
- 3) de rol van rente. Aktie Strohalm heeft hierover verfrissende inzichten geleverd. De noodzaak om tenminste de rente terug te kunnen betalen leidt tot economische groei. Niet voor niets bestaan er in andere religies taboes of duidelijke richtlijnen inzake het hanteren van rente. Rente speelt ook een rol bij bovengenoemde kleine ondernemingen en familiebedrijven.